

FIFTH SEMESTER B.Com. DEGREE EXAMINATION, 2014

(Old Syllabus)

COST ACCOUNTING — I

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

Attempt Questions according to internal choice in each section.

Give working notes wherever necessary.

Non-programmable calculator is allowed.

Question 13 (Case Study) is compulsory.

Section A

1. Answer any *ten* of the following :—

- (a) Classify costs according to behaviour or nature.
- (b) State two advantages of Cost Accounting to society.
- (c) What is Work-in-Progress?
- (d) Differentiate Normal Loss with Abnormal Loss.
- (e) What includes materials?
- (f) Write formula of Stock Turnover Ratio.
- (g) Where surplus stock recorded in Stores Ledger card.
- (h) Give the meaning of time-keeping.
- (i) Generally how much paid to workers for overtime work?
- (j) What is Overhead?
- (k) State basis of apportionment of overhead :
 - (i) Rent and Rates.
 - (ii) Welfare expenses.
 - (iii) Indirect wages.
 - (iv) Insurance.
- (l) Nirmala worked for 10 hours and produced 300 products. The piece rate per unit is Rs. 6 per product. Calculate wages of Nirmala.

(10 × 2 = 20 marks)

Section B

Answer any three of the following.

Each question carries 5 marks.

2. What are the advantages of Cost Accounting?

Turn over

3. Prepare cost sheet from the following information provided by Manorama :

Material cost	...	Rs. 3,00,000
Wages	...	Rs. 1,50,000
Direct expenses	...	Rs. 50,000
Factory overhead — 20% of prime cost.		
Administrative overhead — 10% of factory cost.		
Selling expenses — Rs. 5 per unit.		
Units produced and sold — 8,000.		

4. Muralidhar wants to know the different stock levels from the following information :—

Lead time — 3 to 5 weeks
Reorder quantity — 6,000 kgs.
Monthly consumption — Minimum 2,400 kgs. Maximum 4,600 kgs.

5. Given below the extract of materials 'M' and 'N'. Calculate Material Turnover Ratio :

Particulars		Material 'M'	Material 'N'
		Rs.	Rs.
Stock on 1-4-2013	...	25,000	87,500
Stock on 31-03-2014	...	15,000	62,500
Purchases	...	1,90,000	1,25,000

6. Calculate earnings under Halsey Plan :

Standard output per day of 8 hours is 80 units. Normal wages per day Rs. 120. Actual output 120 units.

7. There are two products in a factory the detailed cost is as under :

Particulars		Product 'M'	Product 'N'
		Rs.	Rs.
Materials consumed	...	16,000	20,000
Labour cost	...	12,000	10,000

Overhead recovered is 25% on prime cost. The actual overhead for product M — Rs. 8,000 and product B — Rs. 6,500.

Determine under or over absorption of OH.

(3 × 5 = 15 marks)

Section C

Answer any **three** questions including **Question 13** which is **compulsory**.

8. Explain the objective of cost accountancy and distinguish cost accountancy from financial accountancy.

9. From the following details prepare a Cost Sheet as on 31-12-2013 :

	Rs.
Opening Stock of raw materials ...	60,000
Purchases of raw materials ...	1,90,000
Closing stock of raw materials ...	40,000
Wages – Productive ...	1,60,000
– General ...	26,000
Chargeable expenses ...	42,000
Rent, rates and taxes – Factory ...	12,000
– Office ...	1,500
Depreciation on plant and machinery ...	3,750
Salary – Office ...	6,000
– Travellers ...	4,600
Printing & Stationery ...	1,300
Office cleaning and lighting ...	900
Repairs – Factory ...	4,600
Managing Directors salary ...	24,000
Travelling expenses of salesmen ...	2,500
Carriage outward ...	2,000
Carriage inward ...	4,500
Advance income tax ...	20,000
Sales ...	6,40,000

Managing Directors salary is to be distributed in the ratio of 2 : 1 : 3 among Factory, Office and Sales divisions.

10. From the following details calculate :

(a) Reorder level.	(b) Maximum stock level.
(c) Minimum stock level.	(d) Average stock level.
(e) Material turnover ratio.	

Maximum consumption – Units 12,000 per month

Minimum consumption – Units 8,000 per month

Reorder quantity – 24,000 units

Reorder period – 1 to 3 weeks

Annual consumption of the material is 1,20,000 units.

11. The following particulars relate to a product :

Standard output per day of 8 hours — 16 units

Normal wage per day — Rs. 48

Actual output by two workers A and B on a day of 8 hours – A – 20 units and B – 24 units.

Turn over

Calculate earnings of A and B under :

- (a) Time rate. (b) Price rate.
(c) Halsey (50 : 50) plan. (d) Rowan plan.

12. The departmental overheads of a factory having four production departments P, Q, R and S and two service departments M and N are given below :

Production Departments	Service Departments
P – Rs. 2,670	M – Rs. 1,500
Q – Rs. 1,830	N – Rs. 680
R – Rs. 1,280	
S – Rs. 1,050	

The overheads of service departments are charged out on a percentage basis as given below :

	P	Q	R	S	M	N
Service Dept. M ...	15%	25%	10%	30%	—	20%
Service Dept. N ...	20%	30%	25%	15%	10%	—

Reapportion the service department expenses to production departments using repeated distribution method and calculate overhead recovery rates for production departments if the working hours are 3,000, 4,000, 2,500 and 1,500 respectively for P, Q, R and S depts.

13. **Case Study :**

Following details are extracted from the records of a factory :

Materials used	...	Rs. 1,20,000
Direct labour	...	Rs. 80,000
Machine hours operated	...	30,000
Labour hours worked	...	10,000
Total overheads of the department	...	Rs. 60,000

An order was executed in the department during the current year for which following details are provided :

Materials used	...	Rs. 16,000
Direct labour	...	Rs. 12,000
Labour hours used	...	1,600
Machine hours used	...	700

Prepare a comparative statement of cost of this job when following methods of overhead absorption are used :—

- (a) Direct labour cost method.
(b) Direct labour hour rate method.
(c) Machine hour rate method.

(3 × 15 = 45 marks)

Kannada Version

ಆಂತರಿಕ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.
 ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 ನಾನ್-ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಬಲ್ ಗಣಕಯಂತ್ರದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
 ಪ್ರಶ್ನೆ 13 (ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಶ್ನೆ) ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಭಾಗ ಅ

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

- ಗುಣಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ.
- ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ಣಯಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆಗುವ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸ ಎಂದರೇನು?
- ಸಾಮಾನ್ಯ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರವೇನು?
- ಸರಕು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳಾವವು?
- ಸರಕು ಚಲನದರದ ಫಾರ್ಮುಲಾ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಅಧಿಕ ಸರಕುಗಳು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಸರಕು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಮೂದಿಸುತ್ತೀರಿ?
- ಸಮಯ ಪಾಲನೆಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿಕಾರನು ತನ್ನ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು?
- ಮೇಲ್ವೆಚ್ಚ ಎಂದರೇನು?
- ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಮೇಲ್ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಯಾವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ?
 - ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ.
 - ಕಲ್ಯಾಣ ಖರ್ಚುಗಳು.
 - ಅಪರೋಕ್ಷ ಕೂಲಿ.
 - ವಿಮೆ.
- ನಿರ್ಮಲಾ 10 ಗಂಟೆಗಳ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 300 ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತುಂಡು ಕೂಲಿದರವು ರೂ. 6 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಲಾಳ ಕೂಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

(10 × 2 = 20 marks)

ವಿಭಾಗ ಬ

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

2. ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ಣಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಾವವು?

Turn over

3. ಮನೋರಮಾ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ತಖ್ತೆ ತಯಾರಿಸಿ :

ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ	...	ರೂ. 3,00,000
ನೇರ ಕೂಲಿ	...	ರೂ. 1,50,000
ನೇರ ವೆಚ್ಚಗಳು	...	ರೂ. 50,000
ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛ	...	ಪ್ರಧಾನ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು
ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛ	...	ಕಾರ್ಖಾನೆ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು
ಮಾರಾಟದ ಖರ್ಚುಗಳು	...	ಪ್ರತಿ ಯುನಿಟಿಗೆ ರೂ. 5
ಉತ್ಪಾದನೆಗೊಂಡು ಮಾರಾಟವಾದ ವಸ್ತುಗಳು	...	8,000

4. ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಮುರಳೀಧರನು ವಿವಿಧ ದಾಸ್ತಾನುಮಟ್ಟ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ :

ಬಟವಡೆ ಅವಧಿ	-	3 ರಿಂದ 5 ವಾರಗಳು
ಮರು ಆದೇಶ ಪ್ರಮಾಣ	-	6,000 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.
ತಿಂಗಳ ಬಳಕೆ - ಕನಿಷ್ಠ	-	2,400 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.
- ಗರಿಷ್ಠ	-	4,600 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.

5. ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಿಗೆ M ಮತ್ತು N ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನದರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

ವಿವರ	ಸಾಮಗ್ರಿ M	ಸಾಮಗ್ರಿ N
	ರೂ.	ರೂ.
ಸಾಮಗ್ರಿ ಶಿಲ್ಕು ದಿ 1-4-2013	...	25,000
ಸಾಮಗ್ರಿ ಶಿಲ್ಕು 31-3-2014	...	15,000
ಖರೀದಿ	...	1,90,000
		1,25,000

6. ಹ್ಯಾಲೈ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೂಲಕ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಉತ್ಪಾದನೆ - 8 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ 80 ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ	
ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ (8 ಗಂಟೆಯ)ದ ನೇರ ಕೂಲಿ - ರೂ. 120	
ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು	- 120 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು.

7. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ವಿವರವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ :

ವಿವರ	ವಸ್ತು M	ವಸ್ತು N
	ರೂ.	ರೂ.
ಬಳಕೆಯಾದ ಸಾಮಗ್ರಿ	...	16,000
ನೇರ ಕೂಲಿ	...	12,000
		20,000
		10,000

ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛವು ಪ್ರಧಾನ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 25 ಆಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ಅಪರೋಕ್ಷ ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂ. 8,000 ಹಾಗೂ ರೂ. 6,500 ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಆಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ತಿಳಿಸಿ.

(3 × 5 = 15 marks)

ವಿಭಾಗ ಕ

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 13 (ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ) ಸೇರಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

8. ವೆಚ್ಚಶಾಸ್ತ್ರದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಲೆಖ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಂದ 31-12-2013ರಂದು ಇರುವಂತೆ ವೆಚ್ಚಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ :

	ರೂ.ಗಳು
ಕಚ್ಚಾ ಸರಕುಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು	... 60,000
ಕಚ್ಚಾ ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿ	... 1,90,000
ಕಚ್ಚಾ ಸರಕುಗಳ ಕೊನೇ ಶಿಲ್ಕು	... 40,000
ಕೂಲಿ - ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು	... 1,60,000
- ಸಾಮಾನ್ಯ	... 26,000
ನೇರ ಖರ್ಚುಗಳು	... 42,000
ಬಾಡಿಗೆ, ತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ - ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಭಾಗ	... 12,000
- ಕಾರ್ಯಾಲಯ	... 1,500
ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಸವಕಳಿ	... 3,750
ಸಂಬಳ - ಕಾರ್ಯಾಲಯ	... 6,000
- ಮಾರಾಟಗಾರರದ್ದು	... 4,600
ಮುದ್ರಣ ಹಾಗೂ ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ ವೆಚ್ಚ	... 1,300
ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಗೂ ದೀಪವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ	... 900
ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ದುರಸ್ತಿ ವೆಚ್ಚ	... 4,600
ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ವೆಚ್ಚ	... 24,000
ಮಾರಾಟಗಾರರ ತಿರುಗಾಟ ವೆಚ್ಚ	... 2,500
ಹೊರಹೋಗುವ ಗಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆಗಳು	... 2,000
ಒಳಬರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಗಾಡಿ ಬಾಡಿಗೆಗಳು	.. 4,500
ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಆದಾಯ ಕರ	... 20,000
ಮಾರಾಟ	... 6,40,000

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು 2 : 1 : 3 ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು.

10. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಂದ :

- (a) ಪುನರಾದೇಶ ಮಟ್ಟ, (b) ಗರಿಷ್ಠ ಶಿಲ್ಕಿನ ಮಟ್ಟ,
(c) ಕನಿಷ್ಠ ಶಿಲ್ಕಿನ ಮಟ್ಟ, (d) ಸರಾಸರಿ ಶಿಲ್ಕಿನ ಮಟ್ಟ, ಹಾಗೂ
(e) ಸರಕಿನ ಚಲನವಲನ ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

ಗರಿಷ್ಠ ಬಳಕೆ	... ತಿಂಗಳಿಗೆ 12,000 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು
ಕನಿಷ್ಠ ಬಳಕೆ	... ತಿಂಗಳಿಗೆ 8,000 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು
ಪುನರಾದೇಶ ಗಾತ್ರ	... 24,000 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು
ಪುನರಾದೇಶ ಅವಧಿ	... 1 ರಿಂದ 3 ವಾರಗಳು
ವಾರ್ಷಿಕ ಬಳಕೆಯು	1,20,000 ಯುನಿಟ್‌ಗಳಿರುತ್ತವೆ.

11. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ :

8 ತಾಸುಗಳ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಯುನಿಟ್‌ಗಳು - 16

ಒಂದು ದಿನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ - ರೂ. 48

Turn over

‘ಎ’ ಹಾಗೂ ‘ಬಿ’ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಕೆಲಸಗಾರರು 8 ತಾಸುಗಳ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಯುನಿಟ್‌ಗಳು :

ಎ - 20 ಹಾಗೂ ಬಿ - 24 ಯುನಿಟ್‌ಗಳು.

ಎ ಹಾಗೂ ಬಿ ಎಂಬುವವರ ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ :

- (a) ಸಮಯಾಧಾರಿತ ಕೂಲಿ. (b) ತುಂಡು ದರ ಪದ್ಧತಿ.
(c) ಹಾಲ್ವೆ ಪ್ಲಾನ್. (d) ರೋವನ್ ಪ್ಲಾನ್.

12. ನಾಲ್ಕು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಹಾಗೂ ಎರಡು ಸೇವಾ ವಿಭಾಗಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಪರೋಕ್ಷ ವೆಚ್ಚಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿರುತ್ತವೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಪಿ, ಕ್ಯೂ, ಆರ್, ಎಸ್ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ವಿಭಾಗಗಳು ಎಮ್ ಹಾಗೂ ಎನ್ ಎಂದಿರುತ್ತವೆ :

ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗಗಳು	ಸೇವಾ ವಿಭಾಗಗಳು
ಪಿ - ರೂ. 2,670	ಎಮ್ - 1,500 ರೂ.ಗಳು
ಕ್ಯೂ - ರೂ. 1,830	ಎನ್ - 680 ರೂ. ಗಳು.
ಆರ್ - ರೂ. 1,280	
ಎಸ್ - ರೂ. 1,050	

ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾವಾರು ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ :

	ಪಿ	ಕ್ಯೂ	ಆರ್	ಎಸ್	ಎಮ್	ಎನ್
ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ ಎಮ್ ...	15%	25%	10%	30%	-	20%
ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ ಎನ್ ...	20%	30%	25%	15%	10%	-

ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹಂಚುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿರಿ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ಆಕರಿಸುವ ದರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗದ ಕೆಲಸದ ಗಂಟೆಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತವೆ :

ಪಿ - 3,000; ಕ್ಯೂ - 4,000; ಆರ್ - 2,500 ಮತ್ತು ಎಸ್ - 1,500 ಗಂಟೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

13. ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ :

ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ :

ಕಚ್ಚಾ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ	... ರೂ. 1,20,000
ನೇರ ಕೂಲಿ	... ರೂ. 80,000
ಯಂತ್ರ ಗಂಟೆಗಳು	... 30,000
ಕೂಲಿ ಗಂಟೆಗಳು	... 10,000

ವಿಭಾಗದ ಒಟ್ಟು ಪರೋಕ್ಷ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 60,000 ಇರುತ್ತದೆ.

ಪುಸ್ತಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ - ರೂ. 16,000; ನೇರ ಕೂಲಿ ... ರೂ. 12,000; ಕೂಲಿ ಗಂಟೆಗಳು ... 1,600 ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಗಂಟೆ - 700.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆಯಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ :

- (a) ನೇರ ಕೂಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರಿತ. (b) ಕೂಲಿ ಗಂಟೆ ದರ.
(c) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣದ ಗಂಟೆ ದರ.

(3 × 15 = 45 marks)